ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΩΝ

Η ΤΡΑΓΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΟΣ ΛΑΓΚΕΡ

Ἡ Γαλλία ἐπί Λουδοβίκου 14ου. Ἡ τέχνες καὶ τὸ θέατρο. Ἡ ὡραιότερη γυναῖκα τῆς Ὄπερας. Ὠμορφη στὴ σκηνή, ἄσχημη στὸ σπίτι της. Ἕνα φονικὸ πάθος. Ἡ ἀντιζηλία τῆς Σοφίας Ἀρνούλ. Ὅπου ἐπεμβαίνει ὁ Γκλούκ. Ἕνας καταπληκτικὸς θρίαμβος. Οἱ θαυμασταὶ τῆς Δίδος Λαγκέρ. Τὸ τραγικὸ τέλος της κ.τ.λ.

ΕΠΟΧΗ τοῦ Λουδοβίκου 14ου ὑπῆρξε ἡ λαμπρότερη τῆς Γαλλίας. Ἂν ὁ καρδινάλιος Ρισελιέ, τὴν ἀνέδειξε ὡς τὸ ἰσχυρότερο κράτος τοῦ κόσμου, μεγαλοφυεῖς ὅμως συγγραφεῖς καὶ καλλιτέχναι τὴν ἀνύψωσαν στὴν ἀνώτερη βαθμίδα τοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ ὡραῖες τέχνες εἶχαν ἀναπτυχθῆ πάρα πολὺ καὶ ἡ Γαλλία εἶχε τοὺς μεγαλείτερους καλλιτέχνας τοῦ αἰῶνος. Ἡ Ὄπερα τοῦ Παρισιοῦ ἐγνώρισε τότε τὶς μεγαλείτερες δόξες της καὶ διάσημες θεατρίνες ἐπέρασαν, ἡ μιὰ ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀπ' τὴ σκηνή της.

Οἱ θεατρίνες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, φορτωμένες διαμάντια, γεμάτες χάρη καὶ γοητεία, ντυμένες καλύτερα καὶ πολυτελέστερα κι' ἀπ' τὶς κυρίες τῆς ἀνώτερης ἀριστοκρατίας, ἐτραβοῦσαν τὰ βλέμματα ὅλων. Οἱ πρίγκηπες καὶ οἱ δοῦκες ἔθεταν ὡς σκοπὸ τῆς ζωῆς τους νὰ κατακτήσουν τὴ φιλία καὶ τὴν ἀγάπη τους, ἐσκαταλοῦσαν ἀφειδῶς τὴν περιουσία τους γιὰ νὰ μποροῦν νὰ παρουσιάζωνται στὸν κόσμο κρατῶντας στὸ μπράτσο τους μιὰ θεατρίνα ἢ μιὰ χορεύτρια σὰν τὴ Μπωμενὲρ ἢ τὴν Καρτοῦ.

Ἀνάμεσα σ' ὅλους αὐτοὺς αὐτοὺς ἀστέρες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ξεχωρίζει ἡ δεσποινὶς Λαγκέρ. Σήμερα πειὰ σπάνια ἀναφέρεται τὸνομά της. Ἐν τούτοις τότε εἶχε ξετρελλάνη τὸ Παρίσι, εἶχε ἐνθουσιάσει τὸ βασιλέα, τοὺς εὐγενεῖς του, τὴν ἀκολουθία του καὶ τοὺς τραπεζίτες οἱ ὁποῖοι τοῦ ἐπρομήθευαν τὰ κολοσσιαῖα ποσὰ ποὺ ἐξόδευε γιὰ νὰ διατηρῆ τὴ λαμπρότητα τῆς αὐλῆς του.

Ἡ δεσποινὶς Λαγκὲρ τῆς Γαλλικῆς Ὄπερας ἐμφανίσθηκε μιὰ μέρα στὸ Παρίσι, χωρὶς νὰ ξεύρη κανεὶς ἀπὸ ποῦ ἐρχότανε. Ποτὲ δὲν ἔμαθε κανεὶς τὴν καταγωγή της, τὸν πατέρα της, τὴ μητέρα της. Ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ διαβατάρικα ἐκεῖνα πουλάκια ποὺ παρουσιάζονται ξαφνικά, ποὺ γοητεύουν μὲ τὴν ὠμορφιὰ καὶ τὴ χάρη τους, ποὺ σκανδαλίζουν μὲ τὴν πολυτέλεια μέσα στὴν ὁποία ζοῦν, καὶ ποὺ ἔπειτα ἐξαφανίζονται σὰν τοὺς φωτεινοὺς ἀερόλιθους ποὺ πέφτουν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ κυλᾶνε στὸ ἄπειρο, στὸ χάος...

Ἡ Λαγκὲρ ἦταν ἐξαιρετικὰ ὡραία. Ἦταν ἡ ὡραιότερη ἠθοποιὸς ποὺ εἶχε ἀνεβῆ ὡς τότε στὴ Γαλλική Ὄπερα. Ἕνας μεγάλος ζωγράφος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶχε κάνει ἕνα πορτραῖτο της. Τὸ πορτραῖτο αὐτὸ εἶνε ἔργο μεγάλης ἀξίας. Ὅταν τὸ βλέπης στὸ πολὺ φῶς, παρατηρεῖς τὴν ἀσταραφερὴ καλλονὴ τῆς ὡραίας θεατρίνας μὲ τὸ χαμόγελο τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς ἱκανοποιήσεως ἀπὸ τὴ ζωή. Βλέπεις τὴ Λαγκὲρ, ὅπως στεκότανε πάνω στὴ σκηνή. Φλογερὴ καὶ συναρπαστική. Ὅταν ὅμως λιγοστέψῃς τὸ φῶς, τότε βλέπεις τὴν ἐκπληκτικὴ ἰσχνότητα τῆς ὡραίας αὐτῆς μορφῆς, βλέπεις τὶς γωνίες ποὺ φέρνει στὸ πρόσωπο ἡ ἐξάντλησή, μιὰ ὠχρότητα τοῦ θανάτου ποὺ σὲ κάνει νὰ ἀπορῆς γιὰ τὴ ροδαλότητα καὶ τὴ λάμψη ποὺ διέκρινες προτήτερα...

Τὸ πορτραῖτο αὐτὸ εἶνε ὁλόϊδια ἡ Λαγκέρ. Ἡ ὡραία, ἡ ἀστραφτερὴ Λαγκὲρ τῆς σκηνῆς ἦταν μονάχα ἡ μάσκα τοῦ ἴδιου ἑαυτοῦ της: Ἡ πραγματικὴ Λαγκὲρ, ἡ Λαγκὲρ μέσα στὸ σπίτι της, ἦταν ἕνα ἀσθενικό, καταβεβλημένο καὶ ἐξαντλημένο πλάσμα, ἦταν μιὰ ὕπαρξη ποὺ σὲ ἡλικία μόλις εἴκοσι ἕξη χρονῶν εἶχε κιόλας τὸ ἕνα πόδι στὸν τάφο.

Ἡ Λαγκὲρ εἶχε μιὰ ἐχθρά, τὴν Ἀρνοὺλ, πρωταγωνίστρια τῆς Ὄπερας καὶ μιὰ φίλη, τὴ Γκιμάρ, ἕνα ἄστρο ἐπίσης τῆς γαλλικῆς σκηνῆς.

— Ἡ Λαγκὲρ θὰ τραγουδήσῃ τὴν ἄλλη Πέμπτη στὸν τάφο! ἔλεγε κάθε φορὰ ἡ Ἀρνούλ, ὅταν τὸ κοινὸ ἀποθέωνε τὴν ἀντίζηλό της.

— «Ἡ ὡραία μου καταδικασμένη» τὴν ὠνόμαζε τρυφερὰ ἡ Γκιμάρ.

***

Καὶ πραγματικὰ ἡ Λαγκὲρ ἤτανε καταδικασμένη νὰ πεθάνῃ. Τὴν εἶχε καταδικάσῃ τὸ φονικὸ μιοτὸ ποὺ ἔριχνε ἀδιάκοπα μέσα της. Γιατὶ ἡ ὡραιότερη ἠθοποιὸς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἔπινε πολύ, πάρα πολύ...

Πῶς ἀπέκτησε τὴ φοβερὴ αὐτὴ συνήθεια;

Ὅταν ἡ Λαγκὲρ ἄρχισε νὰ διακρίνεται ἀνάμεσα στὶς θεατρίνες τῆς Ὄπερας, ἡ Σοφία Ἀρνούλ, ἡ πρωταγωνίστρια, ἦταν στὸ μεσουράνισμά της. Τὴν ἐχειροκροτοῦσαν μὲ ἐνθουσιασμὸ καὶ ὁ πανίσχυρος δοὺξ ντὲ Λωραγκὲ ἤτανε φίλος της.

Ἡ πρωταγωνίστρια διέκρινε στὴ Λαγκὲρ μιὰ πολὺ ἐπικίνδυνη ἀντίπαλο. Καὶ τὴν ἐμίσησε μὲ τὸ φλογερὸ ἐκεῖνο μῖσος ποὺ συναντᾶ κανεὶς μονάχα στὶς γυναῖκες τῆς σκηνῆς.

— Ἡ Λαγκὲρ δὲν πρέπει ν' ἀναδειχθῆ, σκεφτότανε ἡ Ἀρνούλ. Ἂν αὐτὴ ἀναδειχθῆ, ἐγὼ καταστρέφομαι!...

Καὶ ἔβαλε γιὰ σκοπὸ τῆς νὰ ἐμποδίσῃ μὲ κάθε τρόπο τὴν ἀνάδειξι τῆς νεαρῆς θεατρίνας.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ τὸ στάδιο γιὰ ἕνα καλλιτέχνη ἢ γιὰ μιὰ καλλιτέχνιδα δὲν ἦταν τόσο ἐλεύθερο ὅσο εἶνε σήμερα. Δὲν ὑπῆρχαν ἰδιωτικὰ θέατρα καὶ μιὰ ἠθοποιὸς δὲν μποροῦσε νὸ ἔχῃ στὴ διάθεσή της πολλὲς σκηνές. Ἡ Λαγκὲρ συνεπῶς ἂν ἀναδεικνυόταν, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ ἀναδειχθῆ ἀπὸ τὴ σκηνὴ τῆς Γαλλικῆς Ὄπερας. Ἀλλὰ τί ἄλλο διέθετε ἡ ὡραία αὐτὴ πεταλοῦδα μπροστὰ σὲ μιὰ τόσο ἐπικίνδυνη ἐχθρά, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ τάλαντό της, τὴν ὠμορφιά της καὶ τὴ μαγευτική της φωνή; Γιὰ σήμερα αὐτὰ μπορεῖ νὰ εἶνε ὄρκετά, μπορεῖ νὰ εἶνε ἴσως τὸ πᾶν, ἀλλὰ δὲν συνέβαινε τὸ ἴδιο καὶ τότε. Τότε ἡ πιὸ φημισμένη ἠθοποιὸς δὲν μποροῦσε νὰ εἶνε ἄλλη ἀπὸ τὴ φίλη τοῦ ἰσχυρότερου ἀξιωματούχου. Καὶ ὁ ἰσχυρότερος ἀξιωματοῦχος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦταν ὁ δοὺξ ντὲ Λωραγκέ, ὁ φίλος τῆς Ἀρνούλ. Ἡ Λαγκὲρ ἀπεναντίας δὲν εἶχε ἰσχυροὺς φίλους ἀπόμη. Οἱ ἰσχυροὶ ἤρθαν ἀργότερα νὰ πέσουν στὸ πόδια της.

Ὁ Γκλούκ, ἦταν ὁ περιφημότερος μουσουργὸς τῆς ἐποχῆς. Πρῶτος αὐτὸς ἀνεκάλυψε τὸ τάλαντο τῆς Λαγκέρ. Καὶ θεώρησε ὑποχρέωσή του νὰ τὴ βοηθήσῃ γιὰ νὰ ἀναδειχθῆ. Ὁ Γκλοὺκ εἶχε συνθέσῃ τότε ἕνα μελόδραμά του, τὸν «Ὀρφέα» καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐπιτύχῃ ὥστε τὸ ρόλο τῆς πρωταγωνιστρίας στὸ ἔργο του αὐτὸ νὰ τὸν ἀναλάβῃ ἡ Λαγκέρ. Ἐπῆγε λοιπὸν καὶ βρῆκε τὸ διευθυντὴ τῆς Ὄπερας, ποὺ τὸν ἐπτιμοῦσε πολὺ καὶ τοῦ τὸ ἐζήτησε γιὰ χάρη.

— Καὶ ἡ Ἀρνούλ ;... ἐρώτησε διστακτικὸς ὁ διευθυντής. Τὸ ξέρεις ὅτι ἡ Ἀρνοὺλ θὰ γίνῃ μαινάδα, θὰ γίνῃ τίγρις ὅταν τὸ μάθῃ;

Ὁ Γκλοὺκ ἐπέμεινε. Ἄρχισε νὰ ἐξυμνῆ τὸ τάλαντο τῆς Λαγκέρ.

— Πολὺ καλά, εἶπε τέλος ὁ διευθυντής, θὰ δρίσω γιὰ τὴ Δευτέρα τὶς δοκιμές.

Ἡ εἴδηση ὅτι ἡ Λαγκὲρ θὰ ἔπαιρνε ρόλο πρωταγωνιστρίας, ἀνεστάτωσε τὴν Ὄπερα. Ἡ Γκιμὰρ ἐχάϊδευε τὰ χέρια τῆς δακρυσμένης φίλης της καὶ τῆς ἐζωγράφιζε τὸ μέλλον μὲ τὰ λαμπρότερα χρώματα. Ἀλλ' ἡ Ἀρνούλ, ἡ φοβερὴ Ἀρνοὺλ ἔμαθε τὸ νέο πρασινισμένη ἀπὸ τὸ μῖσος. Καὶ ἡ σκέψη της ἐπῆγε ἀμέσως στὸ δοῦκα...

Ὁ δοὺξ ντὲ Λωραγκὲ εἶχε κάνει πολὺ μεγαλείτερα πράγματα γιὰ τὴ φίλη του, ὥστε δὲν ἐδίστασε καθόλου. Τὸ χάδια τῆς Ἀρνοὺλ τὸν ἔσπρωξαν σ' ἕνα διόβημα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν ἐκθέσῃ. Ἐπῆγε ὁλόϊσια στοῦ διευθυντοῦ, τὸν ἐκολάκεψε, τὸν ἐφοβέρισε. Ἀλλ' ὁ διευθυντὴς εἶχε δώσῃ τὸ λόγο του στὸ μουσουργό. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ὁ διευθυντὴς τῆς Ὄπερας ἀντιστεκότανε στὰ καπρίτσια ἑνὸς πανισχύρου ἀριστοκράτη.

***

Ἡ δεσποινὶς Λαγκὲρ τραγούτανε ἀπὸ μιὰ φοβερὴ ἀγωνία λίγες ὧρες πρὶν ἀπὸ τὶς γενικὲς δοκιμές. Στὰ παρασκήνια τῆς Ὄπερας κυκλοφοροῦσαν ἡ πιὸ ἀπελπισιακὲς φῆμες: Ἡ Ἀρνοὺλ εἶχε πέσει ἄρρωστη ἀπὸ τὸ κακό της καὶ ὁ δοὺξ, ξετρελλαμένος γιὰ τὴ φίλη του, φοβούμενος μήπως δὲν τῆς φανῆ ὅσο θὰ ἔπρεπε εὐχάριστος, ἐξοργισμένος ἀπὸ τὴν ἀποτυχία του, εἶχε ἀρχίσει μιὰ ὁλόκληρη ἐκστρατεία στοὺς ἀριστοκρατικοὺς κύκλους ἐναντίον τῆς νεαρῆς θεατρίνας. Διαδιδότανε ὅτι στὴν πρεμιέρα ἄνθρωποι τοῦ δουκὸς θὰ ἀπεδοκίμαζαν τὴ Λαγκέρ, ἔτσι ποὺ νὰ μὴ τολμήσῃ νὰ ξαναφανῆ στὴ σκηνή.

— Ἡ Λαγκὲρ ἀγωνιοῦσε. Καταλόβαινε πῶς, καὶ ἂν ἀκόμα δὲν ἦταν σωστὰ αὐτὰ ποὺ ἐλέγοντο γιὰ τὶς ἀποδοκιμασίες, θὰ εἶχε νὰ ἀντικρύσῃ ἕνα προδιατεθειμένο κοινό, ποὺ δὲν θὰ τῆς συγχωροῦσε καὶ τὴν παραμικρότερη ἔλλειψη. Ἄρχισε νὰ χάνῃ τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ εἶχε στὸ ταλέντο της, στὶς δυνάμεις της.

Ἀπελπισμένη ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Γκιμόρ, ἡ ὁποία τοῦ κάκου προσπαθοῦσε νὰ τὴν παρηγορήσῃ. Ἡ Λαγκὲρ ἦταν ἀπαρηγόρητη. Ἡ ὥρα γιὰ τὶς γενικὲς δοκιμὲς ἐπλησίαζε, καὶ ἡ ἀγωνία τῆς νεαρῆς θεατρίνας ἐμεγάλωνε ὁλοένα.

Καὶ τότε ἡ Γκιμόρ, μὴ ἔχοντας πειὰ τί ἄλλο νὰ πάμη, ἐπῆγε τὴ φίλη της στὸ καμπαρὲ τοῦ Μπεζέ, τὸ καμπαρὲ τῶν Παρισινῶν καλλιτεχνῶν τῆς ἐποχῆς.

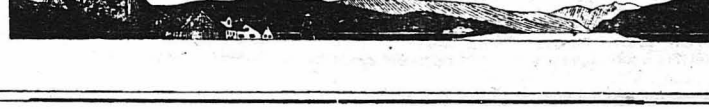

Καὶ ἡ Λαγκὲρ ἤπιε τότε γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή της, γιὰ νὰ ζαλιστῆ.

Ἐμέθυσε ἡ ὠμορφη καὶ λευκὴ περι σεφὰ γιὰ νὰ

ην τῆς πέσουν ἀπίνητα τὰ φτερά τὴν ὥρα ποὺ θἄπρεπε νὰ τὴν ψωφήσουν πρὸς τὴ δόξα. Ἤπιε γιὰ νὰ λάμψουν τὰ μάτια της, γιὰ μπορῆ, ζαλισμένη, νὰ ἀντισταθῆ στὴ φωτιὰ τῶν τόσων βλεμμάτων ποὺ θὰ καρφωνόνταν πάνω της, γιὰ νὰ διώξη τὸ φόβο ἀπ' ν ψυχή της, τὴν ἀγωνία ποὺ τὴν κατέτρωγε...

Ἡ Γκιμάρ τὴν ἐπῆρε μεθυσμένη, λαμποκοποῦσα, εὐδιάθετη αὶ τὴν ὡδήγησε στὴν "Οπερα. Ἐκεῖ τὴν ἐπερίμενε ὁ θρίαμβος, ἐνας ἐνθουσιασμὸς τέτοιος ποὺ παρέλυσε τὸ δοῦκα καὶ ἐξασφάλισε ιὰ γιὰ πάντα τὸ μέλλον τῆς Λαγκέρ!

***

Ἡ Λαγκὲρ δὲν ἔπαυσε πειὰ ἀπὸ τότε νὰ πίνη. Στὴν ἀρχὴ γιαφοβότανε ἀκόμα τὴν ἀντίζηλό της, ἡ ὁποία δὲν ἐννοοῦσε ἔτσι κολα νὰ ἐγκαταλείψη τὸ πεδίο τῆς μάχης, ἀργότερα γιατὶ τὴν ευρίευσε ἡ ἰδέα πὼς τὸ πιστὸ τὴν ὠμορφαίνει, τῆς δίνει τὴ λάμψη τὰ μάτια, τὸ μέταλλο στὴ φωνή. Στὸ τέλος ἀπὸ συνήθεια κι' ἀπὸ ἄθος!

***

Στὴν "Οπερα εἶνε συγκεντρωμένη ὅλη ἡ αὐλικὴ ἀριστοκρατία. τὸ βασιλικὸ θεωρεῖο, τὸ βασιλικὸ ζεῦγος περιφέρει τὰ λορνιὸν ου στὴν πλατεία. Ὁ περίφημος Φρερὸν διευθύνει τὴν ὀρχήστρα. Ἡ αὐλαία σηκώνεται καὶ ἡ Λαγκὲρ παρουσιάζεται στὴ σκηνή...

Τί χλωμὴ ποὺ εἶνε στὴν ἀρχὴ καὶ πῶς ὕστερα ἀρχίζει νὰ φωτίεται καὶ νὰ λάμπη ἡ μορφή της! Τὰ μάγουλά της χρωματίζονται αὶ τὰ μάτια της παίρνουν μιὰ μαγική ζωηρότητα. Ἡ φωνή της εφεύγει, ἀδύνατη, τρεμουλιαστὴ στὴν ἀρχή, κ' ἔπειτα γεμίζει μὲ ὰ κύματά της ὅλη τὴν αἴθουσα. Ἡ νεαρὴ πριγκήπισσα ντέ Λαπάλλ ἐκπλήσσεται, κ' ὕστερα ἀρχίζει νὰ ὑποφέρη γιὰ τὴν ἀσυλόγιστη βασίλισσα τοῦ θεάτρου. Ἡ Λαγκὲρ τραγουδεῖ, τὰ δόντια της εἶνε μαργαριτάρια βαλμένα στὴ σειρά, τὸ στῆθός της ἀνεβοκατεβαίνει γρήγορα, τὰ μαλλιά της στροβιλίζονται γύρω στὸ ὡραῖο της πρόσωπο μὲ τὸ γλυκὸ χαμόγελο...

Στὸ καμαρίνι της, ἡ ὑπηρέτριά της ἡ Ἰουλιέττα ῆς ἑτοιμάζει ἕνα μεγάλο ποτῆρι γεμάτο ἀπὸ ἀφριμένο κρασὶ τοῦ Μπεργζέ. Ὁ Μπεργζέ, κάθεται κι' ὐτὸς κάπου ἐκεῖ σ' ἕνα θεωρεῖο. Κι' ὅταν τὸ ποιὸ χειροχροτεῖ, τὰ χειροκροτήματα τὰ δικά του ἶνε τὰ ζωηρότερα ἀπ' ὅλα: Ὁ Μπεργζὲ δὲν χειροχροτεῖ οὔτε τὴ Λαγκὲρ τὴν ἠθοποιὸ οὔτε τὸ Γκλοὺκ ὁ μουσικοσυνθέτη, χειροχροτεῖ τὸ ὡραῖο κρασί ου.

Κι' ὅταν ἡ παράστασις τελειώση καὶ ἡ Λαγκέρ, λυττώνοντας τέλος ἀπ' τὸ πλῆθος ποὺ τὴν ἐπευημεῖ στὴν ἔξοδο, πέση στὸ ἁμάξι ποὺ τὴν περιμένει, ἡ θανάσιμη χλωμάδα χύνεται στὸ πρόσωπό της ὰ σάβανο... Αὐτὸ εἶνε τὸ φριχτὸ μαρτύριό της.

***

Ἡ Λαγκὲρ εἶνε δοξασμένη καὶ πλουσία. Ἕνας τρατάρχης τοῦ βασιλέως τῆς ἐπῆγε μιὰ μέρα ἕνα ριαντάφυλλο καμωμένο ὁλόκληρο ἀπὸ χρυσάφι καὶ πολύτιμα πετράδια, ἀξίας πενήντα χιλιάδων λιβρῶν. Τὸν ἔδιωξε μαζὺ μὲ τὸ τριαντάφυλλό του. Ὅταν ὁ ος ἀργότερα ὁ στρατάρχης πέθανε, ἡ Λαγκὲρ τὸν πένθησε ἐπὶ εἴκοσι ἕξη μέρες γιὰ τὰ εἴκοσι ἕξη ὡραῖα ἐπιγράματά του ποὺ τυχε νὰ συνθέση γι' αὐτήν: γιατὶ ὁ στρατάρχης ἦταν αὶ ποιητής.

Ὁ μαρκήσιος ντὲ Μπολικούρ, τρελλὸς ἀπὸ ἀγάπη, τῆς προφέρει τὸν τίτλο του καὶ τριάντα τρεῖς χιλιάδες λίβρες εἰσόδημα, λλ' ἡ Λαγκὲρ τὸν ἀποκρούει γιὰ ν' ἀκολουθήση ἕναν ἠθοποιό, τὸν Καουζάκ, ἕνα κτῆνος ποὺ τὴν ἐκμεταλλεύεται καὶ τὴν κακοταιεῖ μὲ τὸ χειρότερο τρόπο. Ὁ μαρκήσιος βρίσκεται μιὰ μέρα νεκρὸς μέσα στὸ θεωρεῖο του στὴν "Οπερα. Πέθανε κυττάζοντάς ην καὶ ἀκούοντας τὸ μαγικό της τραγοῦδι...

Ὁ νεαρὸς κόμης ντὲ Φέλ, ὁ ὡραιότερος, ξιφομάχος τῶν Βερσαλλιῶν, ἦταν ἕτοιμος νὰ μονομαχήση μ' ὁποιονδήποτε γιὰ ἀρη της. Ἐσκότωσε γι' αὐτὴν στὸ πεδίο τῆς τιμῆς ἕνα δοῦκα, ἕνα μαρκήσιο καὶ τρεῖς κόμητες. Στὴν τελευταία του μονομαχία τραματίσθηκε ἐλαφρὰ στὸ χέρι. Ἐχτύπησε τὴν πόρτα της κραώντας ἐπιδεικτικὰ τὸ δεμένο χέρι... Τοῦ εἶπαν πὼς ἡ κυρία πουσίαζε ἐκείνη τὴν ὥρα....

***

Ἦταν εἴκοσι ἕξη χρονῶν ὅταν ἡ ὑγεία της ἐχειροτέρεψε τόσο πολὺ ὥστε ἀποτραβήχθηκε ἀπ' τὸ θέατρο. Σὲ λίγο ἐγκαταλείφθηκε ἀπ' τοὺς στρατηγούς, ἀπ' τοὺς προέδρους καὶ τοὺς ἀριστοκράτες. Ὕστερ' ἀπὸ λίγους μῆνες πέθανε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς φίλης της Γκιμὰρ ποὺ μόνη αὐτὴ δὲν τὴν ἄφησε στὴν δυστυχία, τὴν ἀρρώστεια, στὴ μοναξιά...

Τὸν ἴδιο μῆνα, στὸ ἴδιο ξενοδοχεῖο, ξεψυχοῦσε ἀπὸ φθίση ἡ Λουϊζόν, χορεύτρια διάσημη, πολὺ ὡραία, σὲ ἡλικία μόλις δέκα νέα ἐτῶν. Δυὸ χρόνια πρίν, ὁ ποιητὴς Ζιλμπὲρ πέθανε στὸ νοσοκομεῖο ἀπὸ τὴν ἀδιαφορία τῶν μὲν καὶ τὴν κακεντρέχεια τῶν ἄλλων. Μιὰ βδομάδα ὕστερ' ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς Λαγκέρ, ὁ γενναῖος εἰσπράκτωρ τοῦ βασιλέως, ὁ πλουσιώτερος ἄνθρωπος τῆς Γαλλίας αὐτοκτόνησε ἀπὸ πλήξη!

Ἦταν τότε ὁ αἰῶνας ποὺ ἐσκότωνε ἐκείνους ποὺ ἀπελάμβαναν τὰ ἀγαθά του, ὅπως καὶ τὰ ἀγαθὰ ποὺ ἐκεῖνοι ἀπελάμβαναν...

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Ὁ καθηγητὴς Λαννοᾶ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λυών, ἀπέδειξεν ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ τηλεφώνου, γιὰ ὅσους ἔχουνε γερὰ αὐτιὰ εἶνε καταστρεπτικωτάτη. Δὲν βλάπτει ὅμως μόνο τ' αὐτιά, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρο τὸν ὀργανισμὸ προκαλοῦσα πονοκέφαλο, ζάλη, ἀϋπνία καὶ ἄλλες νευρικὲς ἐνοχλητικὲς καταστάσεις.

— Ὑπάρχει μιὰ ἰδέα ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων εἶνε ὑγιέστεροι καὶ ρωμαλεώτεροι ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων. Ἡ στατιστικὴ ὅμως ἀπέδειξεν τὸ ἐναντίον. Καὶ τοῦτο γιατὶ ἡ δίαιτα καὶ ἡ τροφή, εἶνε πολὺ καλύτερες στὶς πόλεις παρὰ στὰ χωριά.

— Τὸ χειρότερο μέσο γιὰ νὰ ζεσταθῆ κανεὶς εἶνε ἡ φωτιά. Τὸ καλύτερο εἶνε ἡ ἐργασία.

— Ἡ δόξα, εἶπε κάποιος τελειώνει μὲ τὶς δάφνες, ἀλλὰ ἀρχίζει μὲ τὶς λεμονόκουπες.

— Ἡ συνήθεια ποὺ ἔχουμε, νὰ τρῶμε τὸ κυνῆγι, ἀφοῦ τὸ κρατήσουμε μερικὲς ἡμέρες, γιὰ νὰ «σιτευθῆ», εἶνε πολὺ βλαβερή. Ἕνας ἄγγλος γιατρὸς ἀπέδειξε ὅτι τὸ κυνῆγι αὐτὸ πολλὲς φορὲς μπορεῖ νὰ μᾶς δηλητηριάση.

Σύμβολα πόλεων καὶ χωρῶν: Ὁ μενεξὲς γιὰ τὴν Ἀθήνα, ὁ λωτὸς γιὰ τὴν Αἴγυπτο, τὸ τριαντάφυλλο γιὰ τὴν Ἀγγλία, τὸ κρίνο γιὰ τὴν Γαλλία, τὸ λείριο γιὰ τὴν Φλωρεντία, ἡ φιλύρα γιὰ τὴν Πρωσσία καὶ τὸ ἀγκάθι γιὰ τὴν Σκωτία.

— Μεταξὺ 10.000 ἀνθρώπων ἕνας καὶ μόνος πέθανε ἑκατὸν ἐτῶν.

— Ἡ γυναῖκες κοιμοῦνται μιὰ μέρα περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄνδρες.

— Ἡ στατιστικὴ ἀπέδειξεν ὅτι μεταξὺ ἕξη ἀνδρῶν οἱ τέσσερες καπνίζουν.

— Θέλετε νὰ ζήσουν πολλὰ χρόνια οἱ γέροι σας. Περιορίστε τους τὸ κρέας, καὶ τὰς ἀμυλώδεις τροφὰς καὶ δίνετέ τους νὰ τρῶνε πολλὰ φροῦτα.

— Τὰ «φυσικὰ ὀξέα» ποὺ εἶνε μέσα στὰ φροῦτα, πορτοκάλια, μῆλα κ.τ.λ. ἀναζωογονοῦν τὸν ὀργανισμὸ τῶν γερόντων. Οἱ διαιτολόγοι λένε ὅτι, ὄχι μόνον ἔχουν πεπτικὲς καὶ ἀφομοιωτικὲς ἰδιότητες, ἀλλὰ συντελοῦν καὶ στὴν καθαριν τοῦ ὀργανισμοῦ. Κατὰ συνέπεια ἔχουν καὶ δύναμι θρεπτική.

— Τὸ μέλι, δὲν τὸ κάνουν ἡ μέλισσες ἀλλὰ τὰ ἄνθη. Κατὰ τὸ εἶδος λοιπὸν τῶν ἀνθέων ποὺ τὸ παράγουν εἶνε καὶ ἡ ποιότης του. Τὸ μέλι εἶνε ἡ μισοκρυσταλλωμένη ζάχαρι τῶν λουλουδιῶν. Ἐπιδρᾶ εὐεργετικώτατα στὰ νοσήματα τοῦ λάρυγγος, ὅπως καὶ στὰ πνευμονικά.

— Τὰ σταφύλια θεωροῦνται θρεπτικώτατα, ἰδίως στοὺς πάσχοντας ἀπὸ δυσπεψία.

— Γενικῶς τὰ φροῦτα πρέπει νὰ τρώγουνται τὸ πρωΐ, ἢ τουλάχιστον στὸ πρόγευμα.

— Οἱ Ἱσπανοὶ λένε γιὰ τὸ πορτοκάλι, ἐκεῖνο ποὺ λέμε ἐμεῖς γιὰ τὸ σῦκο: «Τὸ πρωΐ εἶνε χρυσάφι, τὸ μεσημέρι ἀσήμι καὶ τὸ βράδυ μολύβι».

— Ὁ ἄγγλος ποιητὴς Τόπφερ ὡς ἑξῆς ὁρίζει τὸν ἔρωτα:

— Ἔρως εἶνε ἕνας ὁλόκληρος τόμος μέσα σὲ μιὰ λέξι, ἕνας ὠκεανὸς μέσα σ' ἕνα δάκρυ, ἕνας παράδεισος σὲ μιὰ ματιά, δέκα αἰῶνες σὲ μιὰ στιγμή.

— Ὅπου ὑπάρχει φυτεία γαυφάλων ὑπάρχει καὶ μεγάλη ὑγεία. Ἡ γαυφαλιὲς καρποφοροῦν κάθε πέντε χρόνια. Τὸ μάζεμα ἀρχίζει τὸν Αὔγουστο καὶ διαρκεῖ τέσσερους μῆνας.

Τὸ χρῶμα τῶν βλαστῶν εἶνε στὴν ἀρχὴ κοκκινοκίτρινο, καὶ ὅσο ὡριμάζει γίνεται κατακόκκινο.

Γιὰ νὰ τὰ μαζέψουν κόβουν τοὺς κλώνους καὶ τοὺς βλαστοὺς καὶ τὰ ρίχνουνε σὲ ψάθες. Ἔπειτα μαζεύουν τὰ γαυφάλα καὶ τὰ στεγνώνουν ἑπτὰ ἡμέρες στὸν ἥλιο, ἢ νὰ ξεραθοῦν. Τὴν νύχτα τὰ σκεπάζουν, γιατὶ ἡ ὑγρασία τὰ βλάπτει. Ὅταν ξεραίνονται χάνουν τὸ μισό τους βάρος.

— Μιὰ ἀγγλικὴ παροιμία λέγει: — Οἱ φρόνιμοι πανδρεύονται ἀνωρὶς καὶ οἱ σοφοί... δὲν παντρεύονται καθόλου.

Ὁ Παντογνώστης

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Ἀνάμεσα στὰ χαρτιὰ ἑνὸς πλουσιωτάτου Λονδρέζου, ποὺ φημίζοταν γιὰ τὴν τσιγκουνιά του, βρέθηκε μετὰ τὸν θάνατό του ἡ ἑξῆς ἀρκετὰ πρωτότυπη καὶ περίεργη διαθήκη:

Ἄφηνε ἑβδομῆντα παλιὰ πανταλόνια μὲ τὴν ρητὴ ἐντολὴ νὰ πουληθοῦν σὲ δημόσιο πλειστηριασμὸ καὶ τὰ χρήματα ποὺ θὰ εἰσπράττοντο νὰ μοιράζονταν στοὺς φτωχούς. Πράγματι λοιπὸν, ὁ πλειστηριασμὸς ἔγινε καὶ τὰ πανταλόνια, ὅπως ἦταν πολὺ φυσικὸ, πουλήθηκαν ὅλα σὲ φτωχούς. Τὸ προϊὸν τῆς ἐκποιήσεως, ποὺ ἦταν ἐντελῶς ἀσήμαντο, μοιράστηκε ὁλόκληρο στοὺς φτωχούς. Τὸ ἐκπληκτικὸ ὅμως τῆς διαθήκης αὐτῆς ὑπῆρξε τὸ ἑξῆς: Καθένας ἀπὸ τοὺς ἀγοραστὰς τῶν πανταλονιῶν αὐτῶν βρῆκε ραμένο μέσα στὴ ζώνη ἕνα τσὲκ ἀξίας πέντε χιλιάδων φράγκων. Μόλις ἔμαθαν τὸ ἀνέλπιστο αὐτὸ γεγονὸς οἱ κληρονόμοι τραβοῦσαν τὰ μαλλιά τους!...